

קריטריונים למתן טיפול בבית התלמיד/ה במקצועות הבריאות

ובטיפול באמצעות אומנויות

נכתב ע"י המדריכות הארציות למקצועות הבריאות ולטיפול באומנויות – לידיה שורץ, נילי ויסרברג, חלי צווילינג, שירי אופיר, ד"ר יונת יבזורי, מרב גליס, ענת מנדלסון וענת מרנין-שחם

מתן מענה בבית התלמיד, על ידי אנשי מקצוע ממקצועות הבריאות וטיפול באמצעות אומנויות, ייושם בכפוף להנחיות משרד הבריאות לעבודת מטפלים ומתנדבים בטיפול בבית, בכפוף [לנוהל הפעלה לקיום מפגש חינוכי טיפולי בבית התלמיד עם צרכים מיוחדים](#) ובכפוף [להנחיות מיגון לצוות חינוכי וטיפול בעת מתן מענה לתלמידים עם צרכים מיוחדים](#)

קריטריונים כלליים:

- א. בעת חירום זו, השרות של מקצועות הבריאות והטיפול באמצעות אומנויות, ניתן באמצעות תמיכה מקצועית מרחוק (מסמך המענה הטיפולי מרחוק מתאריך ה-16.3.2020, מצ"ב הקבצים).
- ב. טיפול בבית התלמיד/ה יינתן רק לאחר שנעשה ניסיון למתן טיפול מרחוק שלא צלח למקרים ייחודיים ומורכבים בלבד, וכן במצבים בהם אין אמצעים טכנולוגיים זמינים.
- ג. ההחלטה על מתן טיפול בבית התלמיד תעשה על פי שיקול דעת משותף של מנהל/ת המת"א / ביה"ס לחינוך מיוחד, בשיתוף המטפל של התלמיד במקצוע הנדרש ובהתייעצות מקצועית עם מומחית תחום במת"א / רכזת המקצוע בבית הספר לחינוך מיוחד.
- ד. הטיפול בבית התלמיד יינתן על פי הנוהל שפורסם "מסמך נוהל הפעלה לקיום מפגש חינוכי טיפולי בבית התלמיד - קורונה" (1.4.2020).
- ה. טיפול בבית התלמיד יעשה על ידי המטפל שנתן את הסכמתו לכך.
- ו. יש עדיפות שמטפל המכיר את התלמיד יגיע לטיפול בבית. במידה והמטפל שיכנס לטיפול בבית אינו המטפל הקבוע של התלמיד, חשוב שייצור קשר עם המטפל הקבוע בטרם כניסתו לטיפול בתלמיד.

1. טיפול בפיזיותרפיה בבית התלמיד יינתן:

- לתלמידים עם מוגבלות פיזית ומצבי בריאות משניים, ולתלמידים אשר בהיעדר מענה של פיזיותרפיה, קיימת סכנה להחמרה במצבם הבריאותי ו/או הגופני.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

- לתלמידים עם קשיים באורור מערכת הנשימה הזקוקים לטיפול של פיזיותרפיסט.
- לתלמידים הזקוקים להדרכה אישית של המשפחה, לביצוע תוכנית לשינויי מנחים, שלא ניתן להנחותם מרחוק.
- לתלמידים המשתמשים בעמידון או אמצעי העמדה אחר וזקוקים להתאמות מיוחדות ו/או הדגמה חד פעמית למשפחה.
- לתלמידים עם מצבי בריאות מורכבים, הזקוקים לשמירה על טווחי תנועה והטיפול מרחוק אינו מתאים עבורם.
- לתלמידים הזקוקים להתאמת אביזרי עזר לניידות, לשיקום ולתפקוד יומיומי בביתם.
- לתלמידים הזקוקים להתאמה או לאישור של פיזיותרפיסטים בעלי הרשאה ייעודית של משרד הבריאות, לרכישת אביזרי עזר לניידות וטכנולוגיה מסייעת (ע"פ נוהל משרד הבריאות בשעת חירום, בדגש על עמידונים או אביזרי עזר אישיים לניידות).
- לתלמידים הזקוקים להתאמת הסביבה הביתית ללמידה מרחוק ולתפקוד יומיומי מיטבי שלהם (לדוגמא: הושבה מותאמת בסביבות שונות).

2. טיפול בקלינאות תקשורת בבית התלמיד יינתן:

- לתלמידים עם קשיי בליעה מסכני חיים.
- לתלמידים שמשפחותיהם מתקשות בהתנהלות ושימור טכנולוגיה מסייעת ייחודית, וזאת לשם הדגמה, הדרכה ועזרה ממוקדת בלבד.

3. טיפול בריפוי בעיסוק בבית התלמיד יינתן:

- לצורך התאמות סביבה ביתית לשמירה על בטיחות התלמיד ולהתאמת הסביבה הביתית ללמידה מרחוק.
- לתלמידים הזקוקים לאביזרי עזר לניידות ושיקום, מותאמים לסביבה הביתית ולטכנולוגיות מסייעות ייחודיות, הדורשות המלצה של מרפאה בעיסוק או הדרכה ממוקדת בלבד.
- לתלמידים שמתקשים באכילה ושמשפחותיהם זקוקות להדרכה ממוקדת בנושא האכלה.
- לתלמידים עם מצבי בריאות מורכבים ברמות תפקוד נמוכות, שמשפחותיהם מתקשות בתפקוד בעת חירום ומתקשות בהתארגנות בטיפול היומיומי בתלמיד/ה, לצורך הדרכה ממוקדת בלבד, שלא ניתן לתת בעבודה מרחוק.

4. טיפול באמצעות אומנויות בבית התלמיד יינתן:

- לתלמיד המגלה מצוקה נפשית בולטת וחריגה, שלאחר שיחת ברור עם התלמיד ו/או עם הוריו, / איש צוות מהממוסד החינוכי בו לומד בשגרה מתרשם המטפל שיש החמרה במצבו, נסיגה בהתנהגותו, תפקודו והלך רוחו, ומתעורר הצורך לקיים עמו מפגש פנים אל פנים, על מנת לסייע בהתמודדותו עם הקשיים שהתעוררו. המפגש יתקיים בתיאום עם המטופל והוריו.
- לתלמיד שלגביו התקבל מידע על סימני מצוקה רגשית בולטת, שהטיפול מרחוק אינו מספק לו מענה מתאים, כמו העדר מקום בטוח ו/או תנאים לקיומו, היעדר מכשור מקוון והעדר מרחב פרטי.
- במקרים בהם עולה חשד שהתלמיד בסיכון: אובדנות, פגיעה פיזית או נפשית, התעללות מינית וכו', ואין אפשרות לברור ראשוני באמצעים מקוונים, המטפל יגיע למפגש וידווח לצוות החינוכי/טיפולי, לצורך הפנייה להמשך טיפול ע"י הגורמים המוסמכים. במידה שאתם גורמים יחליטו לאחר התייעצות שנכון שהמטפל באומנויות ימשיך לטפל באותו תלמיד/ה, יתקיים ליווי רציף מטעם הגורמים המוסמכים, תוך העדפה של קיום הקשר הטיפולי מרחוק.